

คำนำ

โครงการประเมินความแข็งแรงและแนวทางการบูรณะโบราณสถานประเภทเจดีย์ในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อการเตรียมพร้อมรับมือแผ่นดินไหว เป็นโครงการวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีที่มาของโครงการจากการที่ในระยะช่วง ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมา มีการบันทึกเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ภาคเหนือรวมทั้งเมืองเชียงใหม่ ค่อนข้างบ่อยครั้ง และนักวิจัยในประเทศได้พบหลักฐานและมีข้อสรุปตรงกันที่บ่งบอกถึงพื้นที่ในเขตภาคเหนือและเมืองเชียงใหม่มีโอกาสเกิดแผ่นดินไหวในระดับที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งก่อสร้างประเภทต่างๆได้ สำหรับกลุ่มประเภทสิ่งก่อสร้างที่ได้ทำการศึกษานี้เป็นโบราณสถานประเภทเจดีย์ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นสิ่งก่อสร้างที่มีความสำคัญทั้งในด้านศาสนา วัฒนธรรมท้องถิ่น และการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ และยังไปกว่านั้น สิ่งก่อสร้างประเภทเจดีย์นี้ เมื่อพิจารณาจากวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างซึ่งเป็นประเภทหินก้อนที่มีความสามารถในการรับแรงดึงดันทางแนวนอนอย่างดี จึงสามารถทนทานและคงทนต่อการสั่นสะเทือนที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่เมื่อเวลาผ่านไป ภัยธรรมชาติที่สำคัญที่สุดคือการแผ่นดินไหว ซึ่งเป็นภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถคาดเดาได้ล่วงหน้า การสำรวจและประเมินความเสี่ยงของภัยธรรมชาตินี้ จึงเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งสำหรับผู้ดูแลและรักษาโบราณสถานประเภทเจดีย์ ให้สามารถดำเนินการรักษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ตลอดจนสามารถลดความเสี่ยงให้ต่ำที่สุด ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวขึ้นในตัวเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการดูแลรักษาอย่างเร่งด่วน ไม่ใช่แค่การซ่อมแซมบ้านเรือน แต่เป็นการรักษาโครงสร้างสำคัญที่สืบทอดมาจากรากฐานทางประวัติศาสตร์และศิลปะ ให้คงอยู่ได้ยาวนานยิ่งขึ้น ดังนั้นเราขอเชิญชวนผู้อ่านทุกท่านที่สนใจในหัวข้อนี้ ให้ลองเข้ามายังเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้รวบรวมข้อมูลและข่าวสารที่เกี่ยวกับการสำรวจและประเมินความเสี่ยงของภัยธรรมชาติ รวมถึงมาตรการรักษาและปรับเปลี่ยนแผนการดูแลรักษาที่เหมาะสม ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ด้วยความหวังว่า โครงการนี้จะเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในหัวข้อนี้ ไม่ใช่แค่การประเมินความแข็งแรงและการรับแรงแผ่นดินไหว แต่เป็นการศึกษาและวางแผนการดูแลรักษาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน ให้สามารถรักษาโบราณสถานประเภทเจดีย์ไว้ให้คงอยู่ได้ยาวนานยิ่งๆ ไป

ผศ.ดร.ชยานนท์ บรรณกิจโภุ^๑
ผศ.ดร.เศรษฐพงษ์ เศรษฐบุปพา^๒
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ^๓
“ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์
๔ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่